

Karl Tammela krah-
mises. 5.04.1947

20.3.a.47.

Lep.

H. ra Grünthal, juba mitter sepa on minu meelel ribelenud üks soov, et kas mitte, ma ei seaks enda muusikalist teadmisega kuidagi kasulik olla just meie koolimõrtele. Sga teie ei jahaenda kui meil on et öieti vähe on hoolitud tõsisest muusika-kunsti tööks. Praktiliste inimeste meelest on ja see ainult luksus, mida võivad lubada endale ainult jõukamad kihid. Ja sedamoodi jääb tihti päle vake alla vähenest perekonnast laps, kellel looduse poolt juba andeid antud ja ka ilusa entiste andet lastel oleks see päris hõderajalik. Sest on küll ja küll õpetajaid, kõnemehi, edrukeata, kes kantavad enda häälid, mõnda hääle palte totu.

Kui lastevanemad valivad mind enda murede ja hädade eest võitlejaks, nohkusid, sõna tõrises, mõtet, kuidas suudab minurugune teha meie pagulasperes. Töötoris siis alles arkiid töölise päev, päeva kõrval Stockholmis M. Ardenaude ajaloa professori Nordlingi ja seal juures ise hooliga suures skandinavine muusika ühiskond, mis mulle jäi läbi võtmata sõja puhkamisel. 29 minut eest-kaas teiniskilt on niikaupel et suudab ise hoolitseda meie eest, pealin jätkma eluviisi ja nii oleks mulle niis võimalik vähe oma meelste hääks töötada. Kõle alkupooli

aktusel sein

Ka selge polli sellest, kes rieti asutand eesti kooli ja kes
teine eest peaauglikult muretses materjalselt külgest.

Sedamoodi tuleb siis enda mõttega Geis juurde. Ede
olete ka ise tegelema muusikaga. Geisel on hoid eel-
dusi olla rahva ja elulähedaseks kunstiks sõna poli-
tirosemas mõttes. Tema võib kogu rahvasse sisendada
ühtlust, armastust ja ka elujõudu. Laulu kultuuri
üldise tõusu seisukohalt peab seda aadressi juba
lastesse sisse hõlmama, kes vii 3-6 aastaseks järele.
Ühislaul ja aktiivne osavõtt sellest on enne muud
võimalised looma ühistundelist õhkonde ja meeleolu.

Ühislaul tekitab esmaajoones ühisvõimla ja alles
siis kunsti. Ja see peab ka kehtima meie karsvare
kooli meesrõõbe kohta. Nüüdis hakkati juba lasteajadest
sellega järele, kus hõrendati muusika kultuuri nii kergele,
et teus järele euroopa muusika kultuuri keskuseks.

Ka usun ja teen kindlasti et mina pole see ainuke
lapsevõime, kes enda last nälgisin ke selles suuremas
hõlmevõime. Kes Geis ei võtaks koolitöövõime selle
kõnnuse asutamisega alla. Kui Geis võimaldaksite mulle
kord, või kaks nädalat kõige eesti koolides ühtlasi
ainult muusikale. Võtaksin nendega läbi hingamist (mis
terviselt aruviselt tähtis) hõlmevõime, rõõmis tehnikas,
teoriat muusikavõime. Lõpetusi ja eesti. rone j. n. e.
rahva laule. Ka välisvõimevõime võiks neile jätuda.

Võib jätta ja see on ka loomulik, pöördub Feil minn
 kui tuntute inimese vastu usaldus, aga tõi peaks selle
 Feile tooma, kui mõniseb sellega tegeleksin. Teate, mina
 ei taha seda teha selleks, et endale sissetuleku halli-
 kst hankida, vaid mul on armastus ja suurim huvitama
 vastu. See on minu terve elu siin elanud ja sinna olen end
 noore aastas jätanud. Gutersten lühisõnaliselt:

Keskkooli lõpetamisel ja 3me aastase Gollima
 konservatooriumi õppimise järel määras mind Riigivanem
 K. Põts enda stipendiaadiks ja ma võisin 1929 al. läbida
 Viini konservatooriumi, kus mul õpetas pööre prof. Fuchsi
 meistri klassi ja nii sain tõhusa muusikase hariduse
 juba selle aastase lõpetamisel. Gollimal olin aimake eestlane
 ja ka vist selleks järgi. Siis töötasin prof. Fuchsi juures
 kui praktikant / assistent / ühe aasta. Pärast selle oli 4te
 aastat Viini eestiseltsi (Candanti meistris) kunni eestlased
 kõik pidid koju sõitma, valmista kitsenduse tõttu.

Juhus tahtis, et kuulsa ja suurema kloostri
 "Guten kirchen" Linzi linne külgel, Baumgartenbergis,
 eestisõjamees pööres professori poole palvega, et kas
 te saate keeldagi anda nende koolile muusika õpetajad
 / professorid / niisuguse nimega selle ametid. Võtsin pakkimine
 vastu ja nii töötasin laste kui ka valla, muusika proua
 ristitud nunnadega kommunikaat õhtuni, pärast selle veel
 laulsin veel nende kirikus juuht Teemistusel. Sõlti.

siis omasin suurema praktika. Lepsi oli seal ligi 200 ja
 alustatult viisid kummi loodideni välja. Et me aga ei saa-
 nud kato liiku usku arku, seot mind ootustid kodumaa ühes
 kõrge isaga. 1945 - 47 ni Peisimil Euroopas ringi õpetes
 muusika kultuuri ja nende rahva laule. ajelu. 1947 olis sin
 viimaseks Soomes perejäljeliselt kirjale, ka Viiburi kummito-
 riumis viibisin, ja jõudis lõpuks 1948 olis siis tagasi eestis kus
 V. Põltsu perekonnale koosni barmisel antakse lühike minn
 Gallimaa jätmist ja enale alal tööle asumiseks see oli
 ka viimane kod, kus nägin enda veadegiat kigiise Põltsu.

Saatus oli karm, ja mina sain Tööle võtta vene sakse
 okupatsioonide ajal sinult Nõmmele enda kodu, kus sin
 paari. elus eestse õpetamise järgi ^{õpetused} siinseid eestseid kum-
 mule järele; u. l. Ingegrist on Stockholmis minn õpi-
 loste ühes eestlase viimist, ja 4 eestlast. See oleks võik
 miale võiks jutustada enda tööst. Justlikult kummi võit
 pakeisi ja ühte teist, mis võiks sin enda teenduseks eritada.
 Elukeses järd aga poja must-valge viimistlisse, mis
 meil oli siopel lüheks koos, kuhu jäi ka pr. Gallimaa -
 Givvandi tütre Gaste "elu.

Nii siis "kui usaldavate minn kätte selle
 kummi tava ole, oleksin tõesti rõõmus. Seda moodi see-
 kriisjälle oma muulaste kerkel ole ja ettek ka muudagi
 järdumistade enale rahva võimale. Muusika kilega järele
 mulle Stockholmist välja kuhu kuhu; nende kodu kile.

5/

china aga olen täie hingega enda papulas pere küljes.
 Gean ja meie koolil on see rahe rõõmus valusam seht, kuid
 mina oleksin ka peri ilma palgata, niikaua kui ajad pare-
 nevad ja jälle roji järele. Ke suve koloniasse lähen
 meeldi kare laulymuusika õpetajana. Siin a Kruse
 on meie laste venevate komitee korsolekul tihhi põle
 taomitanud, et need õpetajad on tõsistelt korvumetudiga-
 suguse ~~iparuga~~ teise tööga, et võiks niipalgi ohverdada
 sege laulule. Ja teisiks pole need ka selleks kohu-
 stus, sest see pole nende ala ja miks ei võiks me
 rääk abiks olla?

Kui Teie leiata mõne ettepanekus vähegi
 tõsist väärtust-huvi, ette olate siis niikaua ja
 helistate mulle kella 5st peale telef. 761982.

Ja kui Teil veidimahi üle jääb võiksime põhje-
 liskumata selle üle tiskuteeside.

Teie lugup. Deurega

L. Soojare - Kumber.